

Titel:
Otillåtna föremål

Gäller för:
Vuxenpsykiatri Malmö-Trelleborg

1 (2)

Godkänd av:
Hans Brauer, verksamhetschef

Gäller fr o m:
2023-12-01

Ansvarig:
Måns Gerle, chefsöverläkare
Martin Bråbäck, chefsöverläkare

Giltigt t o m:
2024-11-29

Otillåtna föremål

Omhändertagande av egendom med stöd av LPT

Enligt 21§ LPT får en patient inte inneha narkotika, alkohol, dopningsmedel, injektionssprutor, kanyler samt annat som kan användas för missbruk eller annan egendom som kan skada vederbörande själv eller någon annan eller vara till men för vården eller ordningen på vårdinrättningen. Detta gäller alla patienter, oavsett vårdform, som vårdas på en enhet där tvångsvård bedrivs. Påträffas sådan egendom ska den enligt lagen omhändertas. Omhändertagandet av påträffade farliga föremål kräver alltså inte läkarbeslut.

Vid inskrivning ska alla vårdsökande tydligt informeras om förbudet att medföra riskföremål in på avdelningen samt uppmanas att lämna ifrån sig dessa till personalen.

Om det är nödvändigt får en patient oavsett vårdform enl 23§ LPT kroppsvisiteras eller ytligt kroppsbesiktigas för kontroll av att hen inte bär på sig otillåtna föremål. Detta kan grundas på misstanke om att sådana föremål förekommer. Det är också i många fall nödvändigt i samband med inläggning utifrån patientens tillstånd där risk för självskada, suicid, våldsrisk, förvirring, psykossymtom och känd substansbruksproblematik särskilt måste beaktas.

I samband med inskrivning (oavsett vårdform) från akutmottagning kan inskrivande läkare enligt lokala riktlinjer för tvångsvård fatta beslut om kroppsvisitation. Beslut om ytlig kroppsbesiktning kan endast fattas av läkare med chefsöverläkaruppdrag. Efter intagningsbeslut fattar läkare med chefsöverläkaruppdrag alla beslut om kroppsvisitation och ytlig kroppsbesiktning.

Om frivilligt intagen patient motsätter sig befogad undersökning/visitation behöver ansvarig läkare ta ställning till om vården ändå kan erbjudas eller om det finns skäl att överväga tvångsvård.

Närstående och besökare får inte visiteras. Däremot kan besökare anmodas att lämna ifrån sig ytterkläder, väskor etc för förvaring under besöket.

Omhändertagande av egendom med stöd av Lag om kontroll av berusningsmedel på sjukhus

Område beroende har tillstånd att med stöd av Lag om kontroll av berusningsmedel på sjukhus ställa som villkor för inläggning på beroendeavdelning för vård av substansbrukssyndrom att patienter genomgår kroppsvisitation och ytlig kroppsbesiktning. Åtgärder med stöd av denna lag kräver inte beslut av läkare.

Definitioner

Kroppsvisitation

Avser undersökning av patientens kläder, väskor, paket eller annat hen för med sig i sin närhet. Innefattar emellertid inte undersökning av patientens kropp.

Ytlig kroppsbesiktning

Avser undersökning av kroppen, antingen okulär eller mer ingående. Även armhålor, hår och fotsulor får undersökas. Innefattar emellertid inte undersökning av kroppshåligheter såsom munhåla, vaginal- eller rektalundersökning.

Farliga föremål enligt LPT

Vapen, knivar, tändare och skärande eller stickande föremål är alltid farliga föremål. Läkemedel, tändare, glasföremål, sladdar, skosnören, livremmar kan också anses vara farliga föremål.

Förfarande

Innan åtgärden påbörjas ska patienten informeras om syfte och tillvägagångssätt. Vid samtliga visitationer ska två personal vara närvarande. Vidare ska, om möjligt, visitationen genomföras av personal av samma kön som patienten.

Om lämpligt ombeds patienten att själv tömma sina fickor innan kläderna genomsöks. Det är inte tillåtet att vid ytlig kroppsbesiktning be den som ska undersökas att inta särskilda ställningar för att iaktta delar av kroppen som annars är dolda. Likaså är det inte heller tillåtet att beröra patientens nakna kropp för att undersöka delar av denna.

Dokumentation

Personal journalför genomförd åtgärd och eventuella fynd av betydelse.

Vid visitation med stöd av LPT journalför sjuksköterska beslut om visitation och tidpunkt förs in i journal i anteckning Tvångsåtgärd LPT/LRV oavsett vårdform. Vid kroppsvisitation registreras KVÅ XU060 och vid ytlig kroppsbesiktning XU061.